



Brüssel, 9. september 2025
(OR. en)

12312/25

ECOFIN 1115	EF 272
CADREFIN 156	TELECOM 272
CODEC 1177	IA 111
COMPET 823	CULT 92
RECH 366	AUDIO 73
ENER 414	INDEF 88
TRANS 349	COARM 152
ENV 780	CONOP 50
EDUC 344	
ECB	EIB

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	29. august 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2025) 3802 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 28.8.2025, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2021/1078 seoses InvestEU fondi investerimissuunistes sätestatud kaitsevaldkonna strateegiliste investeeringutega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2025) 3802 final.

Lisatud: C(2025) 3802 final



Brüssel, 28.8.2025
C(2025) 3802 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

28.8.2025,

**millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2021/1078 seoses InvestEU fondi
investeerimissuunistes sätestatud kaitsevaldkonna strateegiliste investeeringutega**

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Valges raamatus „Euroopa kaitsevalmidus 2030“¹ on esitatud kava „ReArm Europe 2030“. See on kaitsepakett, mis pakub liikmesriikidele rahalisi vahendeid suuremateks investeeringuteks kaitsevõimesse. Kava peaesmärkide seas on nimetatud ettevõtluse lihtsustamist ja ühtse turu süvendamist. Kiiresti on vaja suurendada Euroopa kaitsevalmidust, et Euroopal oleks tugev ja piisav kaitsepositsioon hiljemalt 2030. aastaks. Lähtudes plaanidest võtta 2030. aastaks järk-järgult kasutusele kava „ReArm Europe“ raames kavandatud vahendid, võivad kaitseinvesteeringud järgmise nelja aasta jooksul kasvada vähemalt 800 miljardi euron. 6. märtsil 2025 kutsus Euroopa Ülemkogu komisjoni üles jätkama kiiresti tööd õigus- ja haldusraamistiku lihtsustamiseks riigihangete, tööstusharu koostöö ning loa- ja aruandlusnõuete valdkonnas, et kõrvaldada kõik takistused ja kitsaskohad, mis takistavad kaitsetööstuse kiiret kasvu. Programmi „InvestEU“ investeerimissuuniseid käsitleva delegeeritud määruse sihipärane muutmine on osa selgitamis- ja lihtsustamispuudlustest.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Euroopa kaitsevõime taastamine nõuab pika aja jooksul nii avalikult kui ka erasektorilt märkimisväärsed investeeringud. Vastavalt määruse (EL) 2021/523 artikli 8 lõikele 9 on komisjon koostanud delegeeritud määruse (EL) 2021/1078 lisas esitatud investeerimissuuniste käesoleva muudatuse tihedas arutelus asjaomaste sidusrühmadega.

2025. aasta avalik konsultatsioon oli laiaulatuslik ja võimaldas komisjoni talitustel koguda liikmesriikidelt, tööstusharult ja muudelt sidusrühmadelt andmeid, tõendeid ja ettepanekuid õiguslike, regulatiivsete ja haldustõkete kohta, mis piiravad Euroopa kaitsetööstuse suutlikkust hoogustada tootmist, et saavutada kaitsevalmidus 2030. aastaks, sh InvestEU fondi raames.

Vastavalt InvestEU määruse artikli 34 lõikele 1 konsulteeriti protsessi käigus Euroopa Investeerimispanka grupi ja muude InvestEU fondi võimalike rakenduspartneritega. Rakenduspartnerid rõhutasid, et kaitsevaldkonna strateegilistele investeeringutele praegu kehtestatud piiranguid on raske rakendada. Komisjoni kavandatud investeerimissuuniste muudatuste eesmärk on käsitleda tõstatatud probleeme ja kõnealuse konsultatsiooni käigus saadud ettepanekuid.

Liikmesriikide ekspertidega konsulteeriti käesoleva muutmismääruse koostamise ajal kooskõlas Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppega². Vähesed kommentaarid keskendusid piirangute kohaldamisalale. Komisjon leiab, et seda küsimust on käsitletud ja seetõttu ei esitatud selle kohta ühtegi muudatusettepanekut.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Käesoleva muudatusmäärusega muudetakse sihipäraselt InvestEU fondi investeerimissuuniseid, mis esitatakse komisjoni 14. aprilli 2021. aasta delegeeritud määruse

¹ Ühine valge raamat „Euroopa kaitsevalmidus 2030“: JOIN/2025/120 final, 19.3.2025.

² Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1–14, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj)

(EL) 2021/1078 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/523 ning sätestatakse InvestEU fondi investeerimissuunised) lisana.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

28.8.2025,

millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2021/1078 seoses InvestEU fondi investeerimissuunistes sätestatud kaitsevaldkonna strateegiliste investeeringutega

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrust (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU“ ja millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017,³ eriti selle artikli 8 lõiget 9,

ning arvestades järgmist:

- 1) Programmi „InvestEU“ eesmärk on toetada rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mis aitavad kaasa määruse (EL) 2021/523 artiklites 3 ja 8 ja II lisas osutatud liidu poliitikaeesmärkide saavutamisele. Nende rahastamis- ja investeerimistoimingute eesmärk on toetada muu hulgas kaitsetööstuse arengut, et suurendada liidu strateegilist autonoomiat.
- 2) Määruse (EL) 2021/523 artikli 14 lõike 1 punkti d kohaselt peavad kõnealuse määruse artiklis 8 osutatud poliitikaharude rahastamis- ja investeerimistoimingud olema kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/1078⁴ lisas esitatud investeerimissuunistega (edaspidi „kehtivad investeerimissuunised“) ning põhinema määruse (EL) 2021/523 artikli 8 lõigetel 3 ja 10. Selleks et kaitsta liidu ja liikmesriikide julgeolekut, on kaitsevaldkonna strateegiliste investeeringute puhul kõnealustes investeerimissuunistes sätestatud piirangud lõplikele vahendite saajatele, keda kontrollib kolmas riik või kolmanda riigi üksused, ja lõplikele vahendite saajatele, kelle tegevjuhtkond on väljaspool liitu.
- 3) Ühises valges raamatus „Euroopa kaitsevalmidus 2030“⁵ rõhutatakse tungivat vajadust parandada liidus asutatud ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate juurdepääsu kapitalile, et nad saaksid pakkuda tööstusliku mastaabiga lahendusi ja suurendada tootmist sellisel määral, nagu Euroopa Liit seda vajab. Finantssektori huvi kaitsevaldkonna vastu on suurenemas. Kaitsesektor on aga endiselt alarahastatud, muu hulgas avaliku ja erasektori finantsasutuste investeerimispoliitikas kehtestatud piirangute tõttu. Programmi „InvestEU“ kogu potentsiaali kasutamine kaitsesektori toetuseks on nende probleemide lahendamisel väga tähtis.
- 4) Sidusrühmadelt avaliku konsultatsiooni ja InvestEU rakenduspartnerite ja liikmesriikidega peetud sihipäraste konsultatsioonide käigus saadud tagasiside põhjal näib, et kehtivates strateegiliste investeeringute investeerimissuunistes sätestatud

³ ELT L 107, 26.3.2021, lk 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>.

⁴ Komisjoni 14. aprilli 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/1078, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/523 ning sätestatakse InvestEU fondi investeerimissuunised (ELT L 234, 2.7.2021, lk 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1078/oj).

⁵ JOIN/2025/120 final, 19.3.2025.

piirangud võivad takistada programmi „InvestEU“ fondi kasutuselevõttu kaitsesektori toetuseks. Seepärast tuleks kehtiviad investeerimissuuniseid sihipäraselt muuta, et need oleksid täielikult kohandatud programmi „InvestEU“ eripäradega, nimelt eelarvelise tagatisega, mida rakendatakse eelarve kaudse täitmise raames. Kavandatud muudatustega hõlbustatakse programmi „InvestEU“ kasutuselevõttu kaitsesektori toetuseks, säilitades samal ajal piisavad kaitsemeetmed kaitsevaldkonna strateegiliste investeeringute jaoks kooskõlas määrusega (EL) 2021/523.

- 5) Kaitsevaldkonna strateegiliste investeeringute ulatus, mille suhtes piiranguid kohaldatakse, on kehtivates investeerimissuunistes määratletud kui kaitsetehnoloogia ja -tooted, mida on nimetatud Euroopa Kaitsefondi iga-aastases tööprogrammis. See määratlus põhjustab Euroopa Kaitsefondi tööprogrammi muutliku olemuse tõttu tarbetut keerukust ja õiguskindlusetust. Seda kohaldamisala tuleks ühtlustada, viidates investeeringutele kaitsetehnoloogiasse ja toodetesse, mis on välja töötatud peamiselt sõjaliseks kasutuseks. Selline lihtsustamine parandaks prognoositavust programmi „InvestEU“ rakenduspartnerite ja finantsvahendajate jaoks, pakkudes neile selget metoodikat, mille põhjal teha kindlaks, kas lõplike vahendite saajate suhtes kohaldatakse kolmandate riikidega seotud piiranguid, ning selgitada, kuidas neid piiranguid kohaldatakse kaitse- ja tsiviilrakendustega tehnoloogiate suhtes (kahesugune kasutus).
- 6) Kehtivate investeerimissuuniste kohaselt peab kolmanda riigi või kolmanda riigi üksuste kontrollitav üksus tõendama, et liikmesriik, kus ta on asutatud, on heaks kiitnud tagatise kooskõlas määruses (EL) 2021/697 (millega luuakse Euroopa Kaitsefond)⁶ sätestatud põhimõtetega rahastamiskõlblike üksuste kohta. See säte ei ole kohandatud programmi „InvestEU“ eripäradele ja piirab rahaliste vahendite kasutamist. Tagatised, mille liikmesriik liidult rahalist toetust saanud kaitseprogrammi raames heaks kiidab, võib lugeda piisavaks, et kaitsta liidu ja liikmesriikide julgeolekut seoses InvestEU fondiga. Tagatise esitamist konkreetsetlalt programmi „InvestEU“ tegevuse raames tuleks nõuda ainult üksustelt, kes ei suuda neid kriteeriume täita. Muudatusettepaneku eesmärk on muuta selgemaks InvestEU fondi rakendamine liidus asutatud üksuste ja ELi-väliste üksuste kontrolli all olevate üksuste toetamiseks. Sellised tagatised võivad olenevalt asjaoludest põhineda leevendusmeetmetel, mille on kehtestanud see liikmesriik või mis on kehtestatud selle liikmesriigi huvides, kes teeb taustauuringuid asjaomaste üksuste üle kontrolli omandamise kohta muu kolmanda riigi või muu kolmanda riigi üksuse poolt määruse (EL) 2019/452⁷ tähenduses.
- 7) Kehtivates investeerimissuunistes on sätestatud, et kaitsevaldkonna strateegiliste investeeringute puhul laienevad lõplike vahendite saajate kontrolliga seotud piirangud ka nende tarnijatele ja alltöövõtjatele. Nii lai kohaldamisala ei sobi programmi „InvestEU“ raames pakutava rahastamise liigiga ja võib takistada InvestEU vahendite kasutuselevõttu, tekitades tarbetut halduskoormust. Selleks et lihtsustada programmi „InvestEU“ kaudu rahastamise haldusmenetlust ja tagada, et InvestEU rahastamiskõlblikkuse tingimused on kohandatud laenu- ja omakapitalivahenditele,

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/697, millega luuakse Euroopa Kaitsefond (ELT L 170, 12.5.2021, lk 149–177).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrus (EL) 2019/452, millega luuakse liitu tegevate välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute raamistik (ELT L 791, 21.3.2019, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

tuleks kolmandate riikide kontrolli korral jätta investeerimissuunistest välja viide tarnijatele.

- 8) Kehtivates strateegiliste investeeringute investeerimissuunistes sätestatud piirangud piiravad tarbetult selliste üksuste rahastamiskõlblikkust, mis on asutatud assotsieerunud kolmandates riikides või mida kontrollivad assotsieerunud kolmandad riigid või kolmanda riigi üksused. Selleks et tagada võrdne kohtlemine liidus või programmiga „InvestEU“ assotsieerunud kolmandas riigis asutatud üksustega ning ühtlustada rahastamiskõlblikkuse põhimõtet, mis on sätestatud Euroopa Kaitsefondis ja muudes liidu rahalise osalusega kaitseprogrammides, tuleks kehtivaid investeerimissuuniseid kohandada, et tagada piirangute kohaldamine mitteassotsieerunud kolmandate riikide või kolmandate riikide üksuste poolt asutatud või kontrollitavate üksuste suhtes.
- 9) Kehtivate investeerimissuuniste kohaselt ei tohi lõplikud vahendite saajad viie aasta jooksul alates rahastuse viimase väljamakse kuupäevast anda asjaomastest strateegilistest investeeringutest otse tulenevate kriitilise tähtsusega tehnoloogiate ning liidu ja liikmesriikide olulise julgeolekuhuvi kaitsmiseks vajalike tehnoloogiate intellektuaalomandiõiguste ainulitsentsi või intellektuaalomandi ainuõigusi kolmandatele riikidele või kolmanda riigi üksustele, välja arvatud juhul, kui liikmesriik, kus lõplik vahendite saaja asub, selle heaks kiidab. Selle sätte rakendamine tekitab liikmesriikides suuri probleeme ja kitsaskohti ning takistab seega programmi „InvestEU“ kasutuselevõttu kaitsevaldkonna toetuseks, nõudes liikmesriikidelt lisaks olemasolevatele mehhanismidele uusi kontrollivorme, nagu sõjaliste kaupade ekspordi kontroll või välismaiste otseinvesteeringute taustauuringud. Nende probleemide lahendamiseks tuleks kehtivaid investeerimissuuniseid muuta, et toetusesaajate suhtes kohaldataks üksnes nende asukohajärgsete liikmesriikide poolt juba rakendatavaid kontrollimehhanisme, samal ajal kui rahastamis- ja investeerimistoimingud oleksid hõlmatud ELi tagatisega.
- 10) Seepärast tuleks delegeeritud määrust (EL) 2021/1078 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Delegeeritud määruse (EL) 2021/1078 lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 28.8.2025

*Komisjoni nimel
presidendi eest
Andrius KUBILIUS
komisjoni liige*